

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 17 มี.ย. 2550	ปีที่ 32	ฉบับที่ 13405	หน้า 3
-------------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

ปัม ชื่อต้นหมากรคนล้านนา พระบัญชาการสังเกตลักษณะต้นไม้

มาวันนี้ จะได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับต้นหมากร ซึ่ง
มีหลายลักษณะแตกต่างกันไปบ้าง ทำให้ผู้
คนเรียกขาน เป็นชื่อให้ได้ยิน และได้สังเกต
อย่างเช่น หมากร ปัม

เมื่อก่อนผู้เขียนรู้จักคำว่า
หมากร ก็นึกว่าเป็นไม้ที่ให้ผลเหมือนๆ
กัน เพราะดูส่วนใหญ่ก็มีต้นมีใบ
เหมือนกันไปหมด แต่เมื่อไปศึกษา
ดูตามบ้าน ตามสถานที่เขาปลูก
หมากรกลับพบว่า หมากรที่เห็นๆกัน
หรือใช้กันอยู่ทุกวันนี้แบ่งแยกได้
ชนิด ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละ
ต้น แต่อย่างไร เมื่อได้ยินดังนั้นผู้
เขียนถึงเริ่มศึกษาเรื่องเกี่ยวกับหมากร

ตามที่รู้จักและได้ทราบมา
ว่า หมากรในล้านนา หรือตามท้องถิ่น
เชียงใหม่ แบ่งกันชนิดใหญ่ๆ ได้ 3
อย่าง ได้แก่ หมากรพร้าว หมากรเมือง
หมากรปัม และหมากรดอ หรืออาจมี
ชนิดอื่นๆอีก ก็ยังศึกษาไม่ถึง อย่างไร
ก็ตามเท่าที่ทราบจะขอเล่าเรื่อง

คนในแถบเอเชียส่วนมากจะรู้จัก
คำว่า "หมากร" ซึ่งเป็นของขบเคี้ยวหรือ
อาหารว่างของผู้คนในสมัยก่อน หมากรจึงมี
บทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตมาจนกระทั่ง
ปัจจุบัน แม้ว่าผู้คนไม่กินหมากรหรือรับ
ประทานหมากร แต่หมากรก็ให้ประโยชน์ใน
ด้านอื่นๆ เช่น ทำน้ำยาขัดเงา ผสมสารเคมี
อื่นๆช่วยในอุตสาหกรรมการทำสี เป็นต้น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	17 ส.ย. '2550	32	13405	3

หมากปืมไว้ก่อน

คำว่า "ปืม" ในภาษาล้านนาหมายถึง
ถึง สั้นหม้อต้อ หรือเตี้ยหม้อต้อ อย่างเช่น

ต้นหมากปืม

คนปืมคือคนเตี้ย กล้วยปืม คือกล้วยตันเตี้ย
เป็นตัน แต่หมากปืมบางต้นลำต้นค่อนข้าง
สูงราว 2 เมตร แต่ชาวบ้านก็ยังเรียกกันว่า
"หมากปืม" อยู่ จึงเป็นที่สงสัยว่าเอา
อะไรมาวัด มาแบ่งลักษณะว่า ปืมหรือเตี้ย

จากข้อสงสัยได้สอบถามท่านผู้รู้
หลายๆท่านจึงสรุปได้ว่าคำว่า ปืมของหมาก
มันหมายถึง เตี้ย ค่อม หรือ สั้น โดยสังเกต
จากข้อของต้นหมาก

ข้อสังเกตลำต้นจะค่อนข้างโต ลำ
ใหญ่กว่าต้นหมากทั่วไป แต่ที่สังเกตได้ชัดๆ
คือ ข้อของลำต้นจะใกล้ชิด มีลำข้อถี่กว่า
ต้นหมากทั่วไป

ลักษณะก้านใบ จะแทงใบขึ้นสูง
ปลายใบไม่ตก หรือยอดใบลงด้านล่าง นอก
จากใบที่แก่ ส่วนใบแต่ละแฉกขึ้น
ถี่ติดกัน โดยเฉพาะส่วนยอดที่
กำลังแทงออกมาใหม่จะชิดติด
กัน หากมองไกลดูเหมือนเป็น
พืดไม่มีช่องว่าง

ประโยชน์ของต้นหมาก
ปืม ใช้ปลูกประดับบ้านให้สวย
งาม ลูกหมากปืมใช้ในทางยา
สมุนไพร โดยใช้ผสมกับตัวยา
อื่นๆในการรักษาโรคท้องร่วง เม็ด
ในหรือเนื้อในใช้ฝานเป็นแผ่นตาก
แห้งบดหรือฝนใส่แอลกอฮอล์
นำเปื่อย รักษาอาการคันได้ดี

แหล่งข้อมูล

ต้นหมากปืม บ้านสัน
กำแพง หมู่ 6 ต.ทรายมูล อ.สัน
กำแพง จ.เชียงใหม่

โดย...นิคม พรหมมาเทพย์